

OLAY I

“Omsan Makarna ve İrmik Sanayi ve Ticaret A.Ş.”nin yönetim kurulu üyeleri A, B, C, D ve E şirketin üretim kapasitesini ve faaliyet alanını genişletmek üzere asıl üretim yerinin dışında başka bir şehirde fabrika kurmak üzere bir dizi sözleşme yapmışlardır. Bu işlemler için X Bankası tarafından şirketin ticari itibarına ve bilançosuna güvenilerek şirkete 13.000.000 dolar kredi verilmiştir. Yukarıdaki amacı gerçekleştirmek için 1.000.000 dolara 1000 dönüm arsa satın almışlar; bir müteahhitle fabrika binasının yapılması için 5.000.000 TL bedelli istisna sözleşmesi yapmışlar; üretim için gerekli makineleri temin etmişler ve bu amaçla 1.100 dolarlık sipariş vermişler ve birçok sözleşme ile şirketi borç altına sokmuşlardır. Yapılan bu masraflara rağmen yeni fabrikanın hizmete açılması üyelerin özensizliği yüzünden hem uzamış hem de fabrika açıldıktan sonra yeterli talep olmamış, üretim artmadığı gibi düşmüştür. Şirket, bu atılım dolayısıyla milyonlarca dolar zarara uğramış ve piyasadaki itibarında önemli düşüşler yaşanmıştır. Bu basiretsiz davranışları dolayısıyla yönetim kurulu üyelerinin tümü azledilmiştir. Yerlerine atanan yeni üyeler, seleflerinin bazı yolsuz muameleler yaptıklarını fark etmişlerdir. 1.000.000 dolara alınan arsanın ulaşım ve üretim açısından bir makarna fabrikası için gereken niteliklere sahip olmadığı ve değerinin de uzman kişilerin raporlarına göre en fazla 100.000 dolar olduğu ve arsa sahibine ve üyelere haksız çıkar sağlandığı saptanmış; müteahhidin kalitesiz malzeme kullandığı ve daha yeni hizmete giren bir binada çatlaklar oluştuğu, 5.000.000 TL’lik ödemenin gerçek değerinin çok üzerinde olduğu, ayrıca fabrika için alınan üretim makinelerinin de şişirilmiş bir fiyatla satın alındığı ve ikinci el olduğu bilirkişi incelemesi ile saptanmış; dahası yönetim kurulu üyelerinin bu usulsüzlükleri gizlemek için ticari defterlere bazı hususları yanlış aksettirdikleri; bilançoyu yanıltıcı bir şekilde düzenledikleri ortaya çıkmıştır. Bilançonun çok iyi olduğunu gören küçük yatırımcı K da derhal yüklü miktarda hisse senedi satın almıştır. Küçük yatırımcı K, hisse senetlerini aldıktan sonra, şirketin aciz halinde olduğu ortaya çıkmış ve şirketin itibarı düşmüş ve hisse senetleri nominal değerinin dahi altına inmiştir. Bu yüzden K, 250.000 TL zarara uğramıştır.

Aşağıdaki soruları birbirinden bağımsız bir şekilde cevaplayınız.

1. Yönetim kurulu üyeleri hakkında kim veya kimler, hangi neden veya nedenlere dayanarak sorumluluk davası açabilir? Bu davada şirketi kim temsil eder? Bu davayı kim açar? Bu davanın açılmasının ön şartı var mıdır?

V - Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğu

MADDE 553- (1) Kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, (...) ⁽²⁾ hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar. ⁽¹⁾⁽²⁾

(2) Kanundan veya esas sözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi, kanuna dayanarak, başkasına devreden organlar veya kişiler, bu görev ve yetkileri devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâli hariç, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumlu olmazlar.

(3) Hiç kimse kontrolü dışında kalan, kanuna veya esas sözleşmeye aykırılıklar veya yolsuzluklar sebebiyle sorumlu tutulamaz; bu sorumlu olmama durumu gözetim ve özen yükümü gerekçe gösterilerek geçersiz kılınamaz.

B) Şirketin zararı

I - Genel olarak

MADDE 555- (1) Şirketin uğradığı zararın tazminini, şirket ve her bir pay sahibi isteyebilir. Pay sahipleri tazminatın ancak şirkete ödenmesini isteyebilirler.

(2) Pay sahibinin açtığı davayı hukuki ve maddi sebepler haklı gösterdiği takdirde, mahkeme, dava giderleriyle avukatlık ücretini, bu giderler davalıya yükletilemediği hâllerde, davacı pay sahibiyle şirket arasında, hakkaniyete göre paylaşır.

II - İflas hâlinde

MADDE 556- (1) Zarara uğrayan şirketin iflası hâlinde, tazminatın şirkete ödenmesini isteme hakkını şirket alacaklıları da haizdir. Ancak, pay sahiplerinin ve şirket alacaklılarının istemleri önce iflas idaresince ileri sürülür.

(2) İflas idaresi birinci fıkrada öngörülen davayı açmadığı takdirde, her pay sahibi veya şirket alacaklısı mezkûr davayı ikame edebilir. Elde edilen hasıla, İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre, önce dava açan alacaklıların alacaklarının ödenmesine tahsis olunur; bakiye, sermaye payları oranında davacı pay sahiplerine ödenir; artan iflas masasına verilir.

(3) Şirketin istemlerinin devrine ilişkin İcra ve İflas Kanununun 245 inci maddesi hükmü saklıdır.

Şirketin uğradığı zararlar için

- a. Şirket,
- b. Pay sahipleri,
- c. Alacaklılar,

Sorumluluk davası açabilir. Eğer şirket iflas halindeyse pay sahipleri ve şirket alacaklılarının istemleri önce iflas idaresince ileri sürülür. İflas idaresi bu davayı açmazsa her pay sahibi veya şirket alacaklısı ilgili sorumluluk davasını ikame edebilir. Elde edilen hasıla, önce İİK'ya göre önce dava açan alacaklıların alacaklarının ödenmesine kullanılır, kalan bakiye sermaye payları oranında davacı pay sahiplerine ödenir; artan ise iflas masasına verilir.

Yönetim kurulu üyeleri hakkında şirket, pay sahipleri ve alacaklılar tarafından üç sebeple sorumluluk davası açılabilir: TTK m. 553'e göre yönetim kurulu üyelerinin kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar. (1)(2)

Dolayısıyla bu üç sebebin gerçekleşmesi gerekmektedir:

- Kanundan doğması,
- Esas sözleşmeden doğması,
- Kusurlarının olması

Dolayısıyla biz sorumluluk davası açarken her zaman kanuna ve esas sözleşmeye aykırı olmasına bakacağız. Zaten şirketi zarara uğrattıysa ikisinden birine aykırı hareket etmiş olması beklenir.

Mevcuttaki yönetim kurulu üyeleri için dava açılırsa kayyım, (yani bütün üyelere dava açılırsa mahkeme kayyım atayacak)

Eski üyelere dava açılırsa yeni yönetim kurulu üyeleri,

Dava açar. Yani yeni üyeler şirketi temsil edebilir.

Sorumluluk davası açılmasının ön şartı:

Bir şirket yönetim kurulu üyeleri için dava açacak, bu davanın açılmasına kim karar verecek? Genel Kurul. Eski kanunda açık açık bu şart aranıyordu, yeni kanunda böyle bir şart yok ama Yargıtay, şirket tarafından yönetim kurulu üyelerine dava açılacaksa mutlaka Genel Kurul kararına ihtiyaç

vardır diyor. Dolayısıyla ön şartımız Yargıtay kararları gereğince var. Genel Kurul toplanıp şirketin yönetim kurulu üyelerine dava açılması için karar vermelidir. Eğer siz bu kararı almadan başlarsanız davanız reddedilir.

2. Somut davada yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarının niteliğini ayrı ayrı açıklayınız. Bu davada ispat yükü kim/kimlere aittir?

V - Kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve tasfiye memurlarının sorumluluğu

MADDE 553- (1) Kurucular, yönetim kurulu üyeleri, yöneticiler ve tasfiye memurları, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, (...) ⁽²⁾ hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar. ⁽¹⁾⁽²⁾

(2) Kanundan veya esas sözleşmeden doğan bir görevi veya yetkiyi, kanuna dayanarak, başkasına devreden organlar veya kişiler, bu görev ve yetkileri devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi hâli hariç, bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumlu olmazlar.

(3) Hiç kimse kontrolü dışında kalan, kanuna veya esas sözleşmeye aykırılıklar veya yolsuzluklar sebebiyle sorumlu tutulamaz; bu sorumlu olmama durumu gözetim ve özen yükümü gerekçe gösterilerek geçersiz kılınamaz.

Sorumlulukların niteliğini değerlendirin derken “**kusur sorumluluğu**” olduğunu görmeyi istiyor. Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu kusur sorumluluğudur.

Bununla birlikte TTK m. 553'te kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde dediği için davayı açanlar (şirket, pay sahipleri veya alacaklılar) yönetim kurulu üyelerinin kusurlu olduğunu ispat etmek zorundadır. Dolayısıyla ispat yükü davayı açan taraftadır. Bunun aksini savunanlar da (yani yönetim kurulu üyelerinin kusurlu olmadıklarını ispat etmeleri gerektiği) savunanlar da var ama genel görüş bu şekildedir. Çünkü eski kanunda böyleydi, dolayısıyla yeni kanunla birlikte bu da değişmiş oldu.

3. Yönetim ve temsil yetkisi üyelerden A, B ve C'ye verilseydi ve onların özensiz davranışları yüzünden bu zarar doğsaydı sorumluluk konusunda bir değişiklik olur muydu?
4. Üyelerden E, yönetim kurulunun yaptığı bu işlemlere muhalif olduğunu ve bunu zapta geçirttiğini ve hatta konu ile ilgili bazı genel kurul kararları hakkında iptal davası açtığını söyleyerek sorumluluktan kurtulabilir mi?

Dolayısıyla burada yönetim kurulu üyeleri bu işlemin yapılmasına engel olmak için ne yaptı? Şirketin zarar etmesini göz göre göre sessiz mi kaldı yoksa muhalif mi oldu, yapmayalım mı dedi, dava mı açtı? Yani bu aslında sorumlulukları için önemli bir kriter, dolayısıyla somut olayda yönetim kurulu üyesi E, muhalif olduğunu ve bunu zapta geçirttiğini, hatta konu ile ilgili bazı genel kurul kararları hakkında iptal davası açtığını söyleyerek sorumluluktan kurtulabilirdi.

5. X Bankasının verdiği kredi geri ödenmemiş ve bu da hukuken kesinleşmiştir. Bu durumda banka, hangi nedenle kimlere başvurarak ne talep edebilir? Bankanın uğradığı zarar ne tür bir zarardır?

Banka tarafından şirketin ticari itibarına ve bilançosuna güvenilerek şirkete 13.000.000 dolar kredi verilmiştir. Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin yaptıkları usulsüzlükleri gizlemek için ticari defterlere bazı hususları yanlış aksettirdikleri; bilançoyu yanıltıcı bir şekilde düzenledikleri de ortaya çıkmıştı. Dolayısıyla banka şirketin ticari itibarına ve defterlere yanlış aksedilen kayıtlar sonucu ortaya çıkan yanıltıcı bilançolara güvenerek kredi vermiştir.

TTK m. 553'te yönetim kurulu üyelerinin ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde hem şirkete hem pay sahiplerine hem de şirket alacaklılarına karşı verdikleri zarardan sorumludurlar. Burada hem doğrudan zarar, hem de dolaylı zarar düzenlenmiştir bu maddede.

Böyle bir uyuşmazlık geldiğinde zararı kimin için istiyoruz, şirketin zararını karşılasın diye mi istiyoruz yoksa benim doğrudan zararım var onu mu istiyorum? Burada artık şirket adına açmayacak, kendi adına açacak, şu şirketin yönetim kurulu üyeleri beni doğrudan zarara uğrattığı için dava açıyorum diyecek.

Yani somut olayda bankanın doğrudan zararı vardır, doğrudan zararı olduğu için de davayı yönetim kurulu üyelerine açar, kim kusurluysa artık o zararı öder.

6. Şirkete 100 ton un satmış olan çiftçi/uncu U, şirket aleyhine icra takibine girişmiş, ancak takip semeresiz kalmıştır. Yöneticilerin basiretsiz yöntemleri yüzünden şirketin aczi hali ortaya çıksaydı, alacaklı U bir avukat olarak size başvurduğunda ona ne yönde bir tavsiyede bulunurdunuz?

Bu şirketi kim zarara uğrattı? Yönetim Kurulu üyeleri. İşte burada da yine doğrudan zarar vardır, şirketi semeresiz bırakarak alacaklıların alacağını almasını engellemiştir.

Öğretide ve Yargıtay'da şirketi bile bile basiretsiz yöntemler yüzünden şirketi zarara uğrattıysa artık alacaklıların ve pay sahiplerinin uğramış oldukları zararı doğrudan kapsamda sayıyor. Dolayısıyla somut olay da doğrudan zarar kapsamında sayılabilir. Avukat olarak size başvurduğunda yönetim kurulu üyelerine dava açalım diyebilirdiniz.

7. K'nın zararının giderilmesi mümkün müdür? K'nın uğradığı zarar ne tür bir zarardır?

Bilançonun çok iyi olduğunu gören küçük yatırımcı K da derhal yüklü miktarda hisse senedi satın almıştır. Küçük yatırımcı K, hisse senetlerini aldıktan sonra, şirketin aciz halinde olduğu ortaya çıkmış ve şirketin itibarı düşmüş ve hisse senetleri nominal değerinin dahi altına inmiştir. Bu yüzden K, 250.000 TL zarara uğramıştır.

K → Pay sahibi.

Burada da pay sahibinin uğradığı zarar doğrudan zarardır, yönetim kurulu üyelerinin yaptığı spekülasyonlarla zarar etmiştir. O yüzden pay sahibi, uğramış olduğu doğrudan zararı yönetim kurulu üyelerinden isteyebilir.

Bu tip sorularda kimin zararı var, kim isteyecek, kimin adına isteyecek sorularına cevap bulduğunuz takdirde doğrudan mı dolaylı zarar mı olduğunu anlayabilirsiniz. Yönetim Kurulu üyelerinin sorumluluğu çok önemli finalde veya bütünlemede mutlaka karşınıza çıkacaktır.

- 8. Bu olayda üyelerden E'nin hiçbir kusuru olmasa, D'nin %10 oranında bir kusuru saptansa, diğer üyelerin ise kasten yolsuzluk yaptığı ortaya çıksaydı, sorumluluk davasında tazminat miktarı bakımından bir değişiklik olur muydu? Bu konuda Türk Ticaret Kanununda ne tür değişiklikler olmuştur?**

III - Teselsül ve başvuru

MADDE 557- (1) Birden çok kişinin aynı zararı tazminle yükümlü olmaları hâlinde, bunlardan her biri, kusuruna ve durumun gereklerine göre, zarar şahsen kendisine yükletilebildiği ölçüde, bu zarardan diğerleriyle birlikte müteselsilen sorumlu olur.

(2) Davacı birden çok sorumlu kişiyi zararın tamamı için birlikte dava edebilir ve hâkimin aynı davada her bir davalının tazminat borcunu belirlemesini isteyebilir.

(3) Birden çok sorumlu arasındaki başvuru, durumun bütün gerekleri dikkate alınarak hâkim tarafından belirlenir.

Üyelerden;

1. E → hiçbir kusuru yok.
2. D → %10 oranında kusuru var.
3. Diğer üyeler → Kasten yolsuzluk (%100 kusur demektir)

Yönetim Kurulu üyelerine dava açacağım, bir şeyler yaptıklarını biliyorum ama kimin yaptığını bilmiyorum. Nasıl dava açacağım? Kanun koyucu demiş ki yönetim kurulu üyelerine aç, kimin kusurlu olduğuna mahkeme karar versin, kusursuz olanlar yönünden reddedilecek.

5 tane yönetim kurulu üyesi var. (A, B, C, D, E)

Zarar: 200.000 TL (varsayım)

D'den alınacak tutar → $200.000 \text{ TL} \cdot 10\% = 20.000 \text{ TL}$

E'den alınacak tutar → kusuru bulunmadığı için = 0

A, B ve C'den alınacak tutar → $200.000 \text{ TL} - 20.000 \text{ TL} = 180.000 \text{ TL}$ (Herhangi birinden alabilirim. İç ilişkide onlar yansıtın, çünkü eşit olarak üçe bölseydim belki birinin o anda parası vb. yoktu, o yüzden onlar iç ilişkide halletsinler diyoruz hepsi %100 sorumlu olduğu için. Ben alacaklı olarak bunların hepsine dava açtım, mahkeme kusur oranlarını belirledi, ben istersem bunların hepsine takip açabilirim, istersem bunlar 30 öder, 40 öder, 60 öder, istersem ben sadece birinden alırım vb. böyle bir imkanımız var.)

Eskiden kanun koyucu bu kusur oranına asla bakmıyordu, bütün yönetim kurulu üyelerinin müteselsilen sorumlu olduğunu belirtiyordu. E'nin hiç kusuru olmamasına rağmen sorumlu tutuluyordu, E'den alacağımızı alıyorduk, E de sorumlu olmadığı için diğerlerine rücu ediyordu ama diğerlerinin ödeme gücü yoksa E mağdur oluyordu, aslında kanun koyucu yeni kanunda yönetim kurulu üyelerini bir anlamda korumuş oldu herkesi kusuru oranında sorumlu tutarak. İşte biz buna teselsül diyoruz.

9. Bu davada zamanaşımı süresi ne zaman başlar ve ne kadardır?

İki tane süre vardır:

1. Zararı ve sorumluyu öğrendiği tarihten itibaren → **2 yıl**
2. Her halde olay tarihinden itibaren → **5 yıl**

***Cezayı gerektirip TCK kapsamında daha uzun zamanaşımına tabi bulunuyorsa, tazminat davasına da bu ceza kanunundaki zamanaşımı uygulanır.

V - Zamanaşımı

MADDE 560- (1) Sorumlu olanlara karşı tazminat istemek hakkı, davacının zararı ve sorumluyu öğrendiği tarihten itibaren iki ve her hâlde zararı doğuran fiilin meydana geldiği günden itibaren beş yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Şu kadar ki, bu fiil cezayı gerektirip, Türk Ceza Kanununa göre daha uzun dava zamanaşımına tabi bulunuyorsa, tazminat davasına da bu zamanaşımı uygulanır.

10. Bir an için genel kurul anılan üyeleri ibra ettiğini düşünürsek, ibra oylaması sırasında üyeler de oy kullansa bu genel kurul kararı geçerli olur muydu? Üyelerin bir başka ortağı temsilen ibra oylamasına katılması mümkün müdür?

Ben ibra edileceğim, benim oyum da kendimi ibra etmek yönünde olur. Dolayısıyla kanun koyucu buna izin verir mi? Vermez. Ben gidip kendimi ibra ederim o zaman.

İşte ibra oylamasında yönetim kurulu üyeleri kendi ibra oylamalarında oy kullanamazlar. Bunun dayanağı da TTK m. 436/2'dir.

3. Oydan yoksunluk

MADDE 436- (1) Pay sahibi kendisi, eşi, alt ve üstsoyu veya bunların ortağı oldukları şahıs şirketleri ya da hâkimiyetleri altındaki sermaye şirketleri ile şirket arasındaki kişisel nitelikte bir işe veya işleme veya herhangi bir yargı kurumu ya da hakemdeki davaya ilişkin olan müzakerelerde oy kullanamaz.

(2) Şirket yönetim kurulu üyeleriyle yönetimde görevli imza yetkisini haiz kişiler, yönetim kurulu üyelerinin ibra edilmelerine ilişkin kararlarda kendilerine ait paylardan doğan oy haklarını kullanamaz.

Kendin dışındaki diğer pay sahiplerine vekaleten kullanabilirsin demek. Ben yönetim kurulu üyesiyim, kendi hakkıma oy kullanamıyorum ama X bana vekalet veriyor, benim yerime oy kullanabilir misin diyor ve ben onun yerine oy kullanabiliyorum, neden, çünkü ben orada temsilci sıfatıyla var oluyorum, yönetim kurulu üyesi olarak değil.

Kendi yönetim kurulu üyeleri kendi ibralarında oy kullanamazlar ,dolayısıyla bu genel kurul kararı geçerli olmazdı ama üyeler vekaleten bir başka ortak (pay sahibi) adına temsilci sıfatıyla onu temsilen ibra oylamasına katılarak oy kullanabilirler.

11. Yukarıda bahsedilen bilançonun onaylanması engellenebilir mi? Engellenemese bile bu bilanço ile üyeler ibra edilmiş sayılır mı?

Yönetim kurulu üyelerini ibra ederek bilançoları vb. düzgün düzenledin diye ibra etmiş oluyorsunuz diyoruz. İşte kanun koyucu eğer sen bilanço onaylıyorsan yönetim kurulu üyelerini ibra etmiş sayılırsın diyor. Bu maddeyi de okuyalım:

VIII - Bilançonun onaylanmasına ilişkin karar

MADDE 424- (1) Bilançonun onaylanmasına ilişkin genel kurul kararı, kararda aksine açıklık bulunmadığı takdirde, yönetim kurulu üyelerinin, yöneticilerin ve denetçilerin ibrası sonucunu doğurur. Bununla beraber, bilançoda bazı hususlar hiç veya gereği gibi belirtilmemişse veya bilanço şirketin gerçek durumunun görülmesine engel olacak bazı hususları içeriyorsa ve bu hususta bilinçli hareket edilmişse onama ibra etkisini doğurmaz.

Yani kasten yanlış düzenlenen bir bilançonun onaylanması ibra yerine geçmez diyor kanun koyucu son cümlede.

Soruya dönersek somut olayda bilançonun onaylanması engellenmezse yönetim kurulu üyeleri ibra edilmiş sayılır, ama bilançonun onaylan

IV - Toplantının ertelenmesi

MADDE 420- (1) Finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konular, sermayenin onda birine, halka açık şirketlerde yirmide birine sahip pay sahiplerinin istemi üzerine, genel kurulun bir karar almasına gerek olmaksızın, toplantı başkanının kararıyla bir ay sonraya bırakılır. Erteleme, 414 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı olduğu şekilde pay sahiplerine ilanla bildirilir ve internet sitesinde yayımlanır. İzleyen toplantı için genel kurul, kanunda öngörülen usule uyularak toplantıya çağrılır.

(2) Azlığın istemiyle bir defa ertelendikten sonra finansal tabloların müzakeresinin tekrar geri bırakılmasının istenebilmesi, finansal tabloların itiraza uğrayan ve tutanağa geçmiş bulunan noktaları hakkında, ilgililer tarafından, dürüst hesap verme ölçüsü ilkeleri uyarınca cevap verilmemiş olması şarttır.

Burada tüm pay sahiplerine değil sadece azınlıklara (sermayesi en az %10 olan pay sahiplerine) tanınan bir haktır. Finansal tablosunun ertelenmesini istiyorsam azınlık paya (en az %10) sahip olmam gerekiyor. Olaya da baktığımızda eğer ertelenmesini isteyen kişi bir azınlık değilse o zaman erteleme talebinde bulunamaz. Olayda oranları belirtilmemişti, dolayısıyla burada farazi cevap vereceğiz. Bunu talep eden pay sahibi azınlıkta finansal tabloların müzakere edilmesini erteleyebilir. İkinci ertelemeye ise erteleme olması için tutanağa geçirilen noktalar hakkında ilgililer (YK üyeleri vb) tarafından cevap verilmemiş olması gerkeir.

Finansal tabloların müzakeresi kapsamında bilançonun onaylanması da olduğu için azınlıklar bunu erteleyebilir diyecektik.

12. Genel kurul kararı ile üyelerin ibra edildiğini varsayalım. Bu kararın, üyeler hakkında açılacak sorumluluk davalarına etkisini, dava açma yetkisine sahip olanlar için ayrı ayrı irdelleyiniz

Genel kuru libra kararı veriyorsa, şirket yönetim kurulu üyeleri adına sorumluluk davası açmayacak anlamına geliyor. Peki bu herkes için mi bu anlama geliyor? Ben olumsuz oy kullandım, benim irademin hiçbir önemi yok mu? Hayır oyu veren birisi sorumluluk davası açabilir mi?

Olumsuz oy verenler 6 ay içinde sorumluluk davası açabilirler. Açmazlarsa artık açma hakları yok, çünkü artık şirket ibra kararı vermiş.

IV - İbra

1. İbranın etkisi

MADDE 558- (1) İbra kararı genel kurul kararıyla kaldırılamaz. 445 inci madde hükmü saklıdır.

(2) Şirket genel kurulunun, sorumluluktan ibraya ilişkin kararı, ibranın kapsadığı açıklanan maddi olaylara ilişkin olarak, şirketin, ibraya olumlu oy veren ve ibra kararını bilerek payı iktisap etmiş olan pay sahiplerinin dava hakkını kaldırır. Diğer pay sahiplerinin dava hakları ibra tarihinden itibaren altı ay geçmesiyle düşer.

Eğer genel kurul kararında olumlu oy kullanmışsam sorumluluk davası açamam, ibra etmediysem de 6 aylık bir hak düşürücü süre var.

13. Gündemde “ibra” ayrı, “bilançonun onaylanması” ayrı olarak yazılmışsa, pay sahibi olan yönetim kurulu üyeleri hangi oylamaya katılamaz? Neden?

Demin söylemiştik aslında, yönetim kurulu kendileri hakkında yapılan ibra oylamalarında oy kullanamazlar.

Bilançonun onaylanması ibra yerine geçer demiştik ama gündemde ayrı olarak yazılmamışsa.

Dolayısıyla gündemde ibra ayrı, bilançonun onaylanması ayrı olarak yazıldıysa bilançonun onaylanması ibra yerine geçmez.

Bu şekilde gündem ayrılmışsa;

- pay sahibi olan yönetim kurulu üyeleri ibra oylamasına katılamaz
- pay sahibi olan yönetim kurulu üyeleri bilançonun onaylanmasına katılabilir. (bilançonun onaylanması bu durumda ibra yerine geçmeyeceği için)

Ankara’da bulunan “ATİK Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.”nin esas sözleşmesinde yönetim kurulu üyesi olarak seçilecek kişilerin “ortak olması” şartı getirilmiştir. Bu şarta ragmen ortak olmayan (T) ve (V) olağan genel kurul toplantısında yönetim kurulu üyesi seçilmiştir. Bu kişiler yönetim kurulu üyesi sıfatıyla ticaret siciline tescil ve ilan edilmiştir. Temsil yetkisi de bu iki üyeye verilmiştir. Bu üyeler de üçüncü kişilerle çeşitli sözleşmeler yapmışlar ve şirketi borç altına sokmuşlardır. Alacaklılar bu işlemler dolayısıyla ortaklığa başvurmak istemektedirler.

1. Anonim şirket esas sözleşmesi ile yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olma şartı getirilebilir mi? Bu tarz bir durum emredici hükümler ilkesi ile bağdaşır mı? Neden?

TTK m. 363/2’de yönetim kurulu üyelerinden birinin iflasına karar verilir veya ehliyeti kısıtlanır ya da bir üye üyelik için gerekli kanuni şartları yahut **esas sözleşmede öngörülen nitelikleri kaybederse**, bu kişinin üyeliği, herhangi bir işleme gerek olmaksızın kendiliğinden sona erer.

Dolayısıyla burada dolaylı yoldan esas sözleşme ile yönetim kurulu üyeleri için belirli niteliklerin öngörülebileceği anlamı çıkıyor. Örneğin üniversite mezunu olsun, şu dilleri bilsin, şu özelliklere sahip olsun, şu kadar deneyimi olsun vb. gibi bir sürü kriter getirebilirim.

Dolayısıyla esas sözleşme ile yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olma şartı getirilebileceğini söyleyebiliriz.

Eğer kanun cevaz vermeseydi, örneğin yönetim kurulu üyelerinin niteliklerini tek tek belirleseydi, esas sözleşmede yönetim kurulu üyelerinin niteliklerini tanımam için bana bir imkan tanımasaydı o zaman esas sözleşmeye bu şekilde şart getirilemez diyebilirdik, ama esas sözleşme ile niteliklerinin belirleme şartı getirileceği için emredici hükümler ilkesi açısından bir aykırılık olmaz.

2. Ticaret sicili müdürlüğü (T) ve (V)’nin seçilmesinin şirket esas sözleşmesine aykırı olduğunu ileri sürerek, tescil başvurusunu reddedebilir miydi?

T ve V pay sahibi değil, dolayısıyla şirketin esas sözleşmesine aykırı. Esas sözleşmeye aykırılık “iptal edilebilir” bir karardır.

Sicil görevlisi, önüne gelen işlemlerin kanuna uygun olup olmadığını denetler. Ticari işletme derslerinizden de hatırlıyorsunuz. Dolayısıyla burada kanuna aykırı bir düzenleme söz konusuysa elbette ki sicil müdürünün bakması gerekir. Ayrıca Ticaret Sicili Yönetmeliğinde de kanun genişletilerek “kanunda veya esas sözleşmede” aykırılık söz konusu olması durumunda onların tescil edilmemesi gerektiği belirtiliyor. Dolayısıyla yönetmelik, kanuna aykırı olarak esas sözleşme de dahil ediliyor.

Sicil müdürü sadece kanuna aykırılık söz konusu olduğunda sicile tescilden kaçınabilir. Burada esas sözleşmeye aykırılık söz konusu olduğu için sicil müdürünün bu genel kurul kararını tescil etmesi gerekir.

3. Şirket esas sözleşmesinde böyle bir kayıt yer almasaydı da (T) ve (V)’nin yine de yönetim kurulu üyesi seçilmesi mümkün olur muydu?

Esas sözleşmeye “pay sahibi” olma zorunluluğu getirilmediyse elbette herkes yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilirdi. Kanunda da böyle bir zorunluluk olmadığı için esas sözleşmede böyle bir kayıt almasaydı da (T) ve (V) yine yönetim kurulu üyesi seçilebilirdi.

4. Anılan genel kurul kararı hukuka uygun mudur? Bu kararın iptali sağlanabilir mi?

Esas sözleşmeye aykırı kararlar iptale tabi kararlardır. Dolayısıyla bu genel kurul kararını genel kurul tarihinden itibaren 3 ay içinde iptal ettirebilirsiniz. 3 ay içinde iptalini istemezseniz, esas sözleşmeye aykırı olsa bile bu karar geçerli hale gelir.

5. Şirket, yönetim kurulu üyesi seçiminin hukuka aykırı olduğunu ve genel kurul kararının iptal edildiğini ileri sürerek sözleşmelerle bağlı olmadığını alacaklılara karşı ileri sürebilir mi?

Genel kurul kararına aykırı işlemler yapılmışsa bu yapılan işlemler 3. Kişileri bağlamaz. Çünkü burada güven korunuyor. Atamışsın, iptal oluyor, ama o süre boyunca iyi niyetli üçüncü kişiler ile yapılan işlemlerin korunması gerekmektedir.

(4) Temsile yetkili kişiler tarafından yapılan işlemin esas sözleşmeye veya genel kurul kararına aykırı olması, iyiniyet sahibi üçüncü kişilerin o işlemde dolayı şirkete başvurmalarına engel değildir. (TTK m. 371/4)

(2) Temsil yetkisinin ticaret sicilinde tescilinden sonra, ilgili kişilerin seçimine veya atanmalarına ilişkin herhangi bir hukuki sakatlık, şirket tarafından üçüncü kişilere, ancak sakatlığın bunlar tarafından bilindiğinin ispat edilmesi şartıyla ileri sürülebilir. (TTK m. 373/2)

6. (T) ve (V)'nin iflas etmiş şahıslar olduğunu varsayalım. Bu durumda (2) ve (5) numaralı sorulara vereceğiniz cevaplar değişir miydi? Neden?

İflas doğrudan yönetim kurulu üyelik sıfatını düşürüyor. Sicil müdürü, kanuna aykırı hususları tescil etmez demiştik. Açıkça kanuna aykırı bir şekilde iflas etmiş bir yönetim kurulu üyesi atanıyorsa, ticaret sicil müdürünün o genel kurul kararını tescil etmemesi gerekir.

Geçersiz genel kurul kararına dayalı işlemler şirketi bağlar demiştik. Vereceğimiz cevap değişmezdi, şirket yine bağlı olurdu. İyi niyetli üçüncü kişilerle yapılan işlemler her daim korunur.

OLAY III

....İşletme konusu tavuk üretimi, satımı ve pazarlaması olan Özhan Entegre Tavukçuluk Ticaret ve Sanayi A.Ş.'nin olağan genel kurulunda (A), (B), (C), (D) ve (E) yönetim kurulu üyesi olarak seçilmiştir. Ayrıca, yine esas sözleşmeye hüküm konularak bir iç yönerge çıkarılması yetkisi de yönetim kuruluna verilmiş; yönetim kurulu da hazırladığı iç yönerge ile dışardan üye atanması yetkisi ile donatılmış ve yönetim kurulu da yetkisine dayanarak Pazarlama konusundaki tecrübesine güvendikleri, yönetim kurulu üyesi ve pay sahibi olmayan (Ü)'yü görevlendirmişlerdir. (Ü) esas sözleşme hükmü ve iç yönergeye göre temsil yetkisine sahiptir.

Temsilcilerin temsil yetkileri 100.000 TL'ye kadar olan işlemler için geçerlidir. Şirketin ihtiyacı olan 1000 ton yemin satın alma işlemini (A) tek başına yapmıştır. Bu arada (A), (B) ve (Ü)'nün imzasını taşıyan sözleşme ile tavukların üretim yerinden Pazarlama yerine taşınabilmesini sağlamak amacıyla şirket adına 500.000 TL'ye Mercedes marka bir kamyon satın almıştır. Ayrıca, yukarıdaki anılan genel kurulda

stoklarda yeterince civciv bulunduğu için 3 ay yeni civciv alımı yapılmayacağına karar vermiştir. Buna rağmen (A), (B) ve (Ü) uygun fiyata bulunduğu 100.000 civciv için satım sözleşmesini civcivci (T) ile şirket adına yapmıştır. Bu arada, yukarıda yapılan genel kurulun yasaya uygun olarak yapılmadığı iddiası ile kararlar aleyhine dava açılmış ve mahkeme yönetim kurulunun seçiminin yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle kararın iptaline karar verilmiştir.

1. Temsil yetkisine sahip olanların temsil yetkilerinin dış sınırı nedir? Bu sınırın aşılması durumunda işlemin akıbeti ne olacaktır?

Eski kanunda bir “hak ehliyeti” sınırlaması vardı. Şirketin yapacağı işlemler şirketin iştigal konusu ile sınırlıydı. Yaptırımı da yokluktı. Yeni kanunda “ultra vires” ilkesi kaldırıldı ve şirketin amacına ve işletme konusuna giren her şey şirket adına yapılabilir denildi.

Artık genel kurulumuz şirketin konusu dışında da işlem yapılırsa bunun şirketi bağlayacağı yönündedir, ama kanun 3. Kişinin şirketin işletme konusu dışında olduğunu bildiği ve durum gereği bilebilecek durumda olduğunu ispat edebilirse o zaman şirket bağlı olmaz. **(TTK m. 371/2)**

(2) Temsile yetkili olanların, üçüncü kişilerle, işletme konusu dışında yaptığı işlemler de şirketi bağlar; meğerki, üçüncü kişinin, işlemin işletme konusu dışında bulunduğunu bildiği veya durumun gereğinden, bilebilecek durumda bulunduğu ispat edilsin. Şirket esas sözleşmesinin ilan edilmiş olması, bu hususun ispatı açısından, tek başına yeterli delil değildir.

Dolayısıyla burada temsil yetkisinin dış sınırı yok. Normalde kural olarak konu ile ilgili işlemleri yapabilir ama konu dışında da yapıyorsa da işlemler elbette şirketi bağlar ama karşı taraf bu işlemin şirketin konusu dışında olduğunu biliyorsa veya bunu bilebilecek durumdaysa (kötü niyetliyse) şirketi bağlamadığını iddia edebilir.

2. Şirket sözleşmesi ve buna dayanılarak hazırlanan iç yönergeye göre (A)’ya tek başına temsil yetkisi verilse idi (A)’ya ve sorudaki bilgilere göre (Ü)’ye şirketler hukuku terminolojisinde ne ad verilmektedir?

Temsil yetkisi devredildiği zaman şirketler hukukunda bir terim var ve diyor ki eğer temsil yetkisini devrettiğiniz kişi, yönetim kurulu üyesiye buna murahhas üye deniyor, eğer yönetim kurulu üyesi değil de herhangi bir yöneticiye murahhas müdür deniyor.

3. (A), (B) ve (Ü)’nün yetkileri konusunda getirilen sınırlama geçerli midir? Şirketin (Ü)’nün yaptığı işlem dolayısıyla sorumluluktan kurtulabilmesi mümkün müdür?

Temsilcinin temsil yetkileri 100.000 TL olan işlemler için geçerlidir.

Ticari temsilcinin yetkileri birlikte imza veya merkez/şube ile sınırlandırılabilirdi. **(Ticari işletme hukuku dersleri)** Burada da aynı şey geçerli. TTK m. 371/3’te de;

(3) Temsil yetkisinin sınırlandırılması, iyiniyet sahibi üçüncü kişilere karşı hüküm ifade etmez; ancak, temsil yetkisinin sadece merkezin veya bir şubenin işlerine özgülendiğine veya birlikte kullanılmasına ilişkin tescil ve ilan edilen sınırlamalar geçerlidir.

Dolayısıyla sadece bu iki halde (merkez veya şube ile birlikte imza) sınırlandırılıp tescil ve ilan edilen sınırlamalar geçerlidir.

Dolayısıyla burada temsilcinin yaptığı işlem elbette ki şirketi bağlayacaktır. Şirketin (Ü)'nün yaptığı işlem dolayısıyla sorumluluktan kurtulabilmesi mümkün değildir ancak iç ilişkide talimatlar söz konusu olduğu için tabi ki de ilgililerin sorumluluğuna gidilebilir.

4. (A)'nın yeni alım işlemine ilişkin olarak yaptığı sözleşme, şirketi bağlar mı?

Karşı taraf iyi niyetliyse tabi ki de şirketi bağlayacak, ama burada dikkat edilmesi gereken bir husus var: A bu hususu tek başına yapıyor. A.Ş.'lerde kural, aksi bir düzenleme yoksa birden fazla yönetici varsa şirketi birlikte temsil ederler, çift imza kuralı geçerli aslında burada. Dolayısıyla eğer (A) bu işlemi tek başına yaptıysa (esas sözleşmede aksine bir aksine düzenleme değilse) şirketi bağlamaz. Ama esas sözleşmede her bir yöneticinin tek imza ile kullanılarak da işlem yapabileceği ileri sürülebilir.

II. Temsil yetkisi

1. Genel olarak

MADDE 370- (1) Esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsil yetkisi çift imza ile kullanılmak üzere yönetim kuruluna aittir.

5. (Ü)'nün yaptığı civciv alımını içeren sözleşme ile şirket bağlı mıdır? Alıcıya karşı kim sorumludur?

3 ay boyunca civciv alınmama şeklinde genel kurul kararına rağmen Ü civciv alım sözleşmesi yaparak genel kurul kararına aykırı hareket ediyor.

Genel kurul kararına aykırı olarak yapılan işlemler iyi niyetli üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez (TTK m. 371/4)

(4) Temsile yetkili kişiler tarafından yapılan işlemin esas sözleşmeye veya genel kurul kararına aykırı olması, iyiniyet sahibi üçüncü kişilerin o işlemde dolayı şirkete başvurmalarına engel değildir.

Dolayısıyla her ne kadar esas sözleşmeye veya genel kurul kararına aykırı olarak hareket etseniz de iyi niyetli üçüncü kişilere karşı bunu ileri süremiyorsunuz, bu kişilerin şirkete başvurması yerindedir, şirket sorumludur. Ancak kötü niyetli olmaları gerekir.

6. Yönetim kurulu üyelerinin seçiminin geçersiz olması durumunda sakat işlemle göreve gelen yönetim kurulu üyelerinin yukarıdaki işlemleri ile şirkete bağlı olacak mıdır?

Demin de bu soruyu cevaplamıştık. Yönetim Kurulu üyelerinin seçimine ilişkin bu sakatlıklar üçüncü kişilere karşı ileri sürülemez, ancak kötü niyetliyse ileri sürülür demıştık. (TTK m. 373/2)

(2) Temsil yetkisinin ticaret sicilinde tescilinden sonra, ilgili kişilerin seçimine veya atanmalarına ilişkin herhangi bir hukuki sakatlık, şirket tarafından üçüncü kişilere, ancak sakatlığın bunlar tarafından bilindiğinin ispat edilmesi şartıyla ileri sürülebilir.

367 -373 (temsil) OKU

OLAY IV

(A), (B), (C), ve (D) otomobil parçalarının üretim ve satışını konu edinen 1.000.000 TL sermayeli bir anonim şirket kurmuşlardır. Bu şirkete (A) 50.000 TL; (B) 400.000 TL; (C) 250.000 TL; (D) ise 300.000 TL nakit getirmiştir.

1. Yönetim kurulunun şirketi iyi yönetemediğini ve bu nedenle genel kurulun olağanüstü toplanması gerektiğini düşünen (A), genel kurulu toplantıya çağırabilir mi?

Pay oranları:

A→ 5%

B→40%

C→ 25%

D→ 30%

Normalde genel kurulu toplantıya yönetim kurulu çağırabiliyor. Pay sahipleri ise iki durumda genel kurulu toplantıya çağırabilir:

1. Yönetim kurulunun devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkan bulunmaması veya mevcut olmaması durumunda her bir pay sahibi pay oranına bakılmaksızın mahkemeye başvurarak genel kurulu toplantıya çağırabilir.
2. **Azlık haklarına sahip pay sahipleri:** Sermayenin en az onda birini, halka açık şirketlerde yirmide birini oluşturan pay sahipleri, yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurulu toplantıya çağırmasını veya genel kurul zaten toplanacak ise, karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilirler. Esas sözleşmeyle, çağrı hakkı daha az sayıda paya sahip pay sahiplerine tanınabilir.

Kural olarak Yönetim Kurulunun toplantıya çağırması gerekir.

İkinci olarak ise pay sahipleri aşağıdaki durumlarda çağırabilir:

1. YK'nın toplanamaması, görevini icra edemediği gibi hallerde
2. Azınlık hakkı söz konusuysa

Sonuç olarak “iyi yönetemedi” gerekçesiyle (A) genel kurulu toplantıya çağırılmaz, 410’daki imkanı elemiş olduk. Peki (A) azınlık mı? O da değil, %5 oranında pay sahibi. Dolayısıyla A, %10 ve üzeri pay sahibi de olmadığı için genel kurulu toplantıya çağırılmaz. Yani pay sahiplerinin çağıracağı iki hal var, ikisini de taşıyor.

D) Çağrı

I - Yetki

1. Yetkili ve görevli organlar

MADDE 410- (1) Genel kurul, süresi dolmuş olsa bile, yönetim kurulu tarafından toplantıya çağırılabilir. Tasfiye memurları da, görevleri ile ilgili konular için, genel kurulu toplantıya çağırabilirler.

(2) Yönetim kurulunun, devamlı olarak toplanamaması, toplantı nisabının oluşmasına imkân bulunmaması veya mevcut olmaması durumlarında, mahkemenin izniyle, tek bir pay sahibi genel kurulu toplantıya çağırabilir. Mahkemenin kararı kesindir.

2. Azlık

a) Genel olarak

MADDE 411- (1) Sermayenin en az onda birini, halka açık şirketlerde yirmide birini oluşturan pay sahipleri, yönetim kurulundan, yazılı olarak gerektirici sebepleri ve gündemi belirterek, genel kurulu toplantıya çağırmasını veya genel kurul zaten toplanacak ise, karara bağlanmasını istedikleri konuları gündeme koymasını isteyebilirler. Esas sözleşmeyle, çağrı hakkı daha az sayıda paya sahip pay sahiplerine tanınabilir.

(2) Gündeme madde konulması istemi, çağrı ilanının Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasına ilişkin ilan ücretinin yatırılması tarihinden önce yönetim kuruluna ulaşmış olmalıdır.

(3) Çağrı ve gündeme madde konulması istemi noter aracılığıyla yapılır.

(4) Yönetim kurulu çağrıyı kabul ettiği takdirde, genel kurul en geç kırkbeş gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağırılır; aksi hâlde çağrı istem sahiplerince yapılır.

- **Yönetim Kurulu toplanamıyorsa, (nisap sağlanacak kadar üye yoktur vb.)**
- **Azınlık Hakkı : Sermayenin onda birine haiz pay sahipleri taleplerini belirterek toplantıya çağırabiliyor.**

2. Olağan genel kurul toplantısında (C), finansal tabloların müzakeresinin ertelenmesini isteyebilir mi?

C, %25 pay sahibi olduğu için (azınlık) finansal tabloların müzakeresinin ertelenmesini isteyebilir. (TTK m. 420/1)

IV - Toplantının ertelenmesi

MADDE 420- (1) Finansal tabloların müzakeresi ve buna bağlı konular, sermayenin onda birine, halka açık şirketlerde yirmide birine sahip pay sahiplerinin istemi üzerine, genel kurulun bir karar almasına gerek olmaksızın, toplantı başkanının kararıyla

bir ay sonraya bırakılır. Erteleme, 414 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı olduğu şekilde pay sahiplerine ilanla bildirilir ve internet sitesinde yayımlanır. İzleyen toplantı için genel kurul, kanunda öngörülen usule uyularak toplantıya çağrılır.

(2) Azlığın istemiyle bir defa ertelendikten sonra finansal tabloların müzakeresinin tekrar geri bırakılmasının istenebilmesi, finansal tabloların itiraza uğrayan ve tutanağa geçmiş bulunan noktaları hakkında, ilgililer tarafından, dürüst hesap verme ölçüsü ilkeleri uyarınca cevap verilmemiş olması şarttır.

3. Şirket merkezinin Konya'dan Paris/Fransa'ya taşınmasına ilişkin karar, genel kurulda hangi nisaplarda alınır? Şirket merkezi Konya'dan İzmir'e taşındıysa cevabınız değişir miydi?

Şirketin merkezi esas sözleşmede yer almaktadır. Dolayısıyla esas sözleşmede yer alan bir hükmü değiştirmek esas sözleşme değişikliğidir.

Konya'dan Fransa'ya alınması için esas sözleşme değiştirilmesi lazım. Esas sözleşme değiştirme nisaplarına bakmamız gerekiyor. (TTK m. 421)

- a. **Şirket merkezinin yurt dışına (Fransa'ya) taşınması:** (TTK m. 421/2-b'ye göre sermayenin tümünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin oy birliğiyle karar alması gerekmektedir.
- b. **Şirket merkezinin yurt içine (Konya'ya) taşınması:** Normal nisaplar dikkate alınır. Yani esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile (oy çokluğu) alınır.

V - Esas sözleşme değişikliklerinde toplantı ve karar nisapları

MADDE 421- (1) Kanunda veya esas sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde, esas sözleşmeyi değiştiren kararlar, şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır. İlk toplantıda öngörülen toplantı nisabı elde edilemediği takdirde, en geç bir ay içinde ikinci bir toplantı yapılabilir. İkinci toplantı için toplantı nisabı, şirket sermayesinin en az üçte birinin toplantıda temsil edilmesidir. Bu fıkra da öngörülen nisapları düşüren veya nispi çoğunluğu öngören esas sözleşme hükümleri geçersizdir.

(2) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları, sermayenin tümünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin oybirliğiyle alınır:

a) Bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük ve ikincil yükümlülük koyan kararlar.

b) Şirketin merkezinin yurt dışına taşınmasına ilişkin kararlar.

(3) Aşağıdaki esas sözleşme değişikliği kararları, sermayenin en az yüzde yetmişbeşini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır:

a) Şirketin işletme konusunun tamamen değiştirilmesi.

b) İmtiyazlı pay oluşturulması.

c) Nama yazılı payların devrinin sınırlandırılması.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralarda öngörülen nisaplara ilk toplantıda ulaşılmadığı takdirde izleyen toplantılarda da aynı nisap aranır.

(5) Pay senetleri menkul kıymet borsalarında işlem gören şirketlerde, aşağıdaki konularda karar alınabilmesi için, yapılacak genel kurul toplantılarında, esas sözleşmelerinde aksine hüküm yoksa, 418 inci maddedeki toplantı nisabı uygulanır:

a) Sermayenin artırılması ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesine ilişkin esas sözleşme değişiklikleri.

b) Birleşmeye, bölünmeye ve tür değiştirmeye ilişkin kararlar.

(6) İşletme konusunun tamamen değıştirilmesi veya imtiyazlı pay oluşturulmasına ilişkin genel kurul kararına olumsuz oy vermiş nama yazılı pay sahipleri, bu kararın Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayımlanmasından itibaren altı ay boyunca payların devredilebilirliği hakkındaki kısıtlamalarla bağılı değildirler.